

Előfizetési ár:

Egész évre	8 frt	=	16 kor.
Félévre	4 frt	=	8 kor.
Negyedévre	2 frt	=	4 kor.

Községeknek, körjegyzőknek és néptanítóknak:

Egész évre	6 frt	=	12 kor.
Fél évre	3 frt	=	6 kor.

Egyes szám kapható:

a kiadóhivatalban, a főtűzdéber, Köszl János, Hochrein J. és fia i üzletében.

PÉCS

POLITIKAI VEGYESTARTALMU LAP.

Hirdetéseket

elfogad a kiadóhivatal (lyceum könyvnyomda), hol mindenkor a legutányosabb árak szabotnak. Minden beiktatott hirdetés után 30 kr 60 fillér bélyegdíj fizetendő.

Nyilttér 1 sor 1 ft 2 korona

Kéziratok

a szerkesztőségbe (lyceum könyvnyomda) küldendők.

Megjelenik hetenként kétszer.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: lyceumi könyvnyomda.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Ki lesz a rendőr-főkapitány

Lechner Gyula, a város korán elhunyt főkapitányának neve a gyorsan haladó idővel csakhamar feledésbe megy, csak emléket őrzik néhányan, kik nemes szívéhez közel voltak, hiven továbbra is. Maga az intézmény szintén hálával fog adózni a boldogultnak, mert igaz barátját, lelkes hívét és becsületes munkását vesztette el.

De a gyakorlati élet kívánalmainak kevés köze van a pietáshoz és az érzékenykedéshez: a megüresedett fontos állás betöltésre vár.

A főkapitányt törvény szerint a főispán nevezi ki. Nincs kötve se ajánláshoz, se a közvélemény hangulatához, se a bizottsági tagok szavához, sőt még a minősítési törvény is alig szab akaratának határt; a kinevezés joga feltétlen őt illeti meg. Helyén van-e ez a városi törvényhatóságok autonómiájának keretében, azt nem akarjuk most vitatni, elég az hozzá: a kinevezés jogát törvény biztosítja s a törvény előtt tisztelettel meg kell hajolnunk.

Volt ugyan és találkozik ma is főispán, ki ily fontos kérdésben számol a törvényhatóság vezetésében és igazgatásában részes faktorok nézeteivel és meghallgatván ezeket, e nyomon ítél és határoz: ennek szüksége azonban nálunk fenn nem forog, mert főispánunk köztünk él, felünk munkálkodik és így könnyen felismerheti a helyzetet, könnyen eltalálhatja a közvélemény óhaját és így épen nem lehet attól tartani, hogy valami idegen pártfogoltat ültessen a „sic volo, sic jubeo“ elvén a legfontosabb hivatali székek egyikébe. Nem is fűződik a kinevezéshez nagy várakozás, vagy: mi több, nyugtalan kíváncsiság, bármennyire kívánatos is, hogy ez állás mielőbb betöltsék. Nem pedig azért, mert megvagyunk győződve, hogy főispán minden ilyenkor természet szerint felszínre kerülő ellen-nézetek dacára, a rend és sor szerinti előmenetel elvét tartandja szem előtt, mintán ha vannak is ez irányban kifogások, ezek nem oly erősek, nem oly követelők, hogy az előmenetel jogos útján jog szerinti aspiránst a méltányosság megsértése nélkül bárki más kedvéért is mellőzni lehetne.

Nem kételkedünk tehát, hogy főkapitánynya már legközelebb Vaszary

Gyula eddigi alkaptány fog kinevezettni. És nem csupán az anciennitás elvénél fogva, hanem képességeinél és hosszas szolgálatában az ő tanusított érdemeinél fogva is, melyek hibáit jóval felülmulják: az érdem és képesség állandó, a hibák mulandók és — mint a rossz szokások — akaraterevel és céltudatos munkássággal könnyen legyőzhetők. Mi tehát készséggel csatlakozunk azokhoz, kik Vaszary kinevezetését óhajtják és várják, mert nagy méltatlanságot látnánk abban, ha egy pályáján buzgó kitaró és küzdő férfiú mellőzöttnek és mert hiszünk, hogy a városnak mindenkép meg fog felelni. Elég erélyvel, munkaképességgel és éles belátással bír arra nézve, hogy egy oly kiváló és exponált állásban, mint a főkapitányi állás, belássa kényszerítő szükségét annak, hogy nagy önmuralomra és mérsékletre van szüksége, hogy a rendőrtöröki hatalom gyakorlása körültekintő óvatosságot és nagy tapintatot igényel. Mindehhez eddig elegendő tere és alkalmá alig volt, mert a vezérlet tisztán a főkapitány személyéhez van kötve és épen ezért nem is szabad tőle ezeket megtagadni: mi bizton hiszünk, hogy átéri és átéri majd, igen rövid idő alatt, nehéz hivatásának összes követelményeit és semmi kétségünk abban, hogy ifjú erejével és elismeréssel buzgóságával csakhamar leküzdendi az akadályokat és ő maga fog legjobban igazolni a nem egy helyen ellene fennforgó aggályokat és kételkedést elnémitani.

Es még egyet. Ha kinevezetik, ne tekintse kinevezetését tisztán a főispántól nyert bizalom jelének; legyen, maradjon a város tisztviselője, teljes hűséggel, odaengedéssel és akkor kötelességérzetében és hivatásában megtalálja a szükséges összhangot.

Ennyit akartunk a kinevezetés küszöbén mondani.

Alkalmilag.

— Margitai Péter szerkesztő jubileumára. —

Egy vidéki újságíró ünnepeltetéséről van szó. A közönség megtisztelt elismerésével és dicsérettel adózik önzetlen munkálkodásának.

Ez a lélekemelő tünemény büszkeségünkre, nehéz és küzdelmes életpályánknak igazi öröme szolgál.

Néhány év előtt Kaposvárott, most

Mohácscon történt. Közeli hozzánk, néhány lépés és talán a mi pécsi borús egünket is bevilágítja fényével eme tünemény. De tán nem is illő e szó és ma már nincs szükségünk a keserűség érzetének kifakadására: nem múló tünemény a közönség és meghódolása, hanem természetszerű jelenség, mely abból a tudatból fakad, hogy a vidéki sajtó hivatást teljesít, hivatásának magaslátán áll és az e téren munkálkodás éppen úgy kiválthatik, mint bármely más polgári állás, érdemei pedig egyenlők a polgári erények bármelyikével. E felfogás jogosultságát igazolja a mohácsi ünnepség közvetlensége és valóban: egy újságíró maga nem csinálhat jubileumi tisztelgést és pompát, annak önkényt, a társadalom sugallatából, meleg közvetlenséggel kell megtörténnie. Ezért válik büszkeségünké. Nem mintha mi rajongnánk ily külsőségekért, nem mintha csodálatosnak tartanók azt, hogy egy derék ember azért ünnepeltetik, mert mint hírlapíró érdemeket szerzett, nem hiúságból osztozunk a Margitai Pétert ért megtiszteltetés örömeiben, hanem mert egy hosszú időn át a társadalom által előszeretettel táplált téveszmének tarthatatlansága kezd jobb meggyőződésé válni, mert terjed a hit, hogy a hírlapíró a közönség érdekeinek szolgálatára és ha annak becsülettel megfelel, úgy nem szabad többé a gúny és lenézés osztályrészesévé tenni, nem szabad a vidék bár szűkebbkörű érdekeinek képviselőjét tisztán hivalkodásnak, vagy egyszerű dilettantizmusnak tekinteni.

Ha a mohácsi jubileum ezt igazolja, a mint nem is lehet másképp, mert az elismerés nyilvánításai is ezt az irányt fejezték ki, úgy a kitüntetésre méltán büszkék lehetünk, mert ezt nem a szolgáltság érzületével nem protectio árán, nem kegyként vívta ki Margitai Péter, hanem önfeláldozással, a szabad szó fegyverével, önzetlenséggel és nagy küzdelmek után. A vidék hírlapírója, bármely igénytelennek tessék is, missiót teljesít, mert mindazok, kik a vidéki sajtó szolgálatába állanak, egytuttal a közügyeket szolgálják; nálunk ez még nem biztosított kenyérkereseti ág, hanem igazi hivatás, melynek gyökerei a közérdekek nemes földjében fakadnak. És a gyökereket mennyi féreg rágja még! Irigység, kontár ítélkedés, félszeg felfogás, gúny, nehezte-

lés stb.! És a közönség támogatása, — erkölcsi és anyagi egyaránt — mily nehezen hódítható meg, mennyi előítélettel találkozunk — a társadalmi életben úgy, mint a hivatalos világban!

De küzdünk, míg szerencsésen lelküdjük. Ki előbb, ki utóbb. Mohácson le van küzdve, azért örülnék az ünnepeknél, azért tekintjük azt a mi házi, családi örömeinknek is. Nem anyagi hasznót eredményezett az, hanem erkölcsi hasznót és ennek javát is nem a megtisztelt egyén és benne a hivatás-szerű foglalkozás tesz ki, hanem fényre magára a mohácsi társadalomra verődik vissza és azon nemes célok javára szolgál, melyek még megoldásra, létesítésre várnak. Szabadabb lesz a szó, bátrabban száll síkra a meggyőződés, emelkedettebb lesz a küzdelem ereje, mert érzi a küzdő, hogy támogatókra talál, érzi hogy eszméit, törekvéseit megértették és méltányolni tudják. Ez ennek a kis ünnepeknél szellemi tőkéje, melynek kamatait — mint megannyi tanulságot — mi hírlapírók is megbecsülni, megszívlelni kötelességünknek ismerendjük!

Az iskolai év bezártával az iskoláról és tanintézetekről megjelent programnak, tudósítások és jelentések összességükben fényesen igazolják azt hogy tanügyünk mily magas fokon áll és a város mily óriási áldozatot hoz a tanügy érdekében. Egyes hiányok vannak még; egyes dolgok javításra, fejlesztésre, kiegészítésre várnak, de egészen büszkék lehetünk az elért eredményekre; karháztató, vagy elítélő szóra semmi ok nincs; ellenben a dicséret és elismerés annyira jogosult, hogy azokkal külön adózni nem is szükséges. Sajnáljuk, hogy az év bezártával két magán-nőnevelőintézet szűnik meg, sajnáljuk, mert mindkettő becsülettel megállta helyét, hiányt is pótoló és főleg annak idején, midőn a városi és zárdai iskolák nem voltak elegendő rendezettek, valóban nélkülözhetetlenek voltak. — de helyükbe új intézmények lépnek. Egy ipari, vagy — ha ez nem — egy polgári finiskola felállítását se késhetük soká és hiszünk, hogy ez irányban a közoktatási kormány támogatására is bízton számíthatunk, hiszen alig van város, mely kevesebb figyelemben részesülne az állam részéről, mint Pécs és mely többet áldozott tanügyi célokra saját erejéből, mint Pécs. De a középiskolai szükségére is fel van a kormány figyelme hiva és ha a közönség valóban magává teszi azt az általános véleményt, hogy a főgymnasium jelen szervezetében az oktatás szabadsága, és a jogegyenlőség szempontjából egyrészt, másrészt a város népességének emelkedésénél és vidéki központi jellegénél fogva nem felel meg az igényeknek, úgy e hiányon is segítve lesz a tanító-rend áldozatkészségével ha lehet, nélküle ha kell.

A mohácsi nőegylet 25 éves jubileuma.

Szép napja volt vasárnap a Mohácsi Nőegyletnek, ekkor ünneppeltevén e humanus egyesület fennállásának 25. évfordulója, mely a mohácsi társadalomnak valóságos ünnepévé vált.

Az ünnepély vasárnap 9 órakor a belvárosi templomban tartott énekes misével kezdődött, melyben a karban Barány

Gézáné, Frank Mariska, Guoth Janka, Herger Emma és Szilvia, Kugyeray Mariska, Sperl Stefí énekeltek, és melyet Keserics Ferenc esperes plebános mondott. A virágai díszített templom három bejáratánál a nőegylet perselyeket állított föl, hol a jótékony célra igen tekintélyes összegek gyűltek be.

Mise után az egyesület a kaszinó helyiségekben díszközyűlést tartott, melyben özvegy S a u s k a Jenőné, a jubileumi ünnepség díszelnöke és küldöttség útján a mohácsi casinó és olvasókor is részt vett és melyet Német Lipótné elnökő a következő beszéddel nyitott meg:

Mélyen tisztelt gyűlekezet!

Huszonöt éve mult, hogy egy lelkes férfiú biztató szavazata szülővárosunk több nemeskeblű hölgye — szíve nemes sugallatát követve — arra szövetkezett, hogy valivetve, egyesült erővel segítsék letörölni szenvedő embertársaik arcáról a szegénység, nyomor és szűkölködés sajtolta könyveket; megalakítva az „Első Mohácsi Jótékony Nőegylet-et, mely immár egy negyed század óta áll helyi társadalmunk emberszeretetének szolgálatában.

Ez ünnepélyes pillanatban a multban révedez tekintetem és ott látom dicső elődeinket serényen munkálkodva jótékony együletünk megalapításán.

Halálval emlékezünk meg azokról, kiknek nemes gondolkodása oltárt emelt a legszentebb érzelmeink, a felebaráti szeretetnek.

Elismeréssel és köszönettel adózunk azoknak, kik a nemes erzelmet valiva tovább fejlesztették együletünket úgy, hogy a mai ünnepélyes alkalommal önzettel tekinthetünk vissza a lefolyt negyedszázadra, mert együletünk mindenkor megfélelt emberbaráti hivatásának.

Es ezen emberbaráti hivatás teljesítésében — ezt fogadjuk ma, ez ünnepeles alkalommal — mi utódok tántoríthatatlanul fogjuk folytatni a nemes munkát, minden személyes érdek nélkül, soha szem szem elől nem tévesztve a nemes célt.

Hogy ezt minél sikeresebben gyakorolhassuk, kísérje az Isten áldása és a nagyközönség rokonszenvre további működésünket.

Es most fogadják e serény ünnepegyületre megjelent vendégeink, a társ együletek megjelent küldöttségei, mai ünnepegyületünk rendező bizottságának mélyen tisztelt tiszteletbeli elnöke és együletünk összes tagjai üdvözlömetet és megjelenésükért köszönetemet.

Ezek után pedig felkérem jegyző urat az egyület negyedszázados multjának ecsetelésére.

Az elnöki megnyitó után Margitai Péter, az egyesület jegyzője felolvasta az egyesület 25 éves történetének vázlatát a következőkben:

Visszapillantás az „Első Mohácsi Jótékony Nőegylet” 25 éves multjára.

Sötét, szomorú ellentét az, a mi a jelen század társadalmi viszonyainak alakulásából előbök tarul. Az emberi szellem a maga rohamos fejlődésében a legcsodálatosabb technikai eszközöket és a mivelődés legjelentékenyebb tényezőit teremtetta meg. A gondolat szabadság és politikai jogerzet diadalmasan tört utat magának az elnyomtatás korlátain s az országok nyugalmát egyre erősödő hadseregek örzik. A tudomány és művészet, a kereskedelem és ipar folytonos emelkedésben vannak s az államgépezet megszilárdításához mindig több anyagot szolgáltatnak.

E nagyító társadalmi képpel ellentétben azonban ott van a néptömegek millióinak szomorú sorsa, a munkások kétségbeesztő anyagi helyzete, lelki és testi elcsátnyulása s a munkanélküliek óriási

száma, mely épen a legutóbbi időben csaknem egész Európában egyszerre jelentkezett. Rémes kiáltás tölti el a levegőt: adjatok kenyeret! Bárhova tekintünk, a felhalmozott fény mellett a legmeztelebbi ínségnek képe mutatkozik. Éhség és fagy, hajléktalanság és öngyilkosság; ezek uralkodnak most az emberek kedélyét, foglalják le gondolatainkat és ketségbe ejtenek minden érző embert. S a közel jövő a helyzet megjavulásának még csak legkisebb reményével sem bíztat bennünket.

A gondokkal küzdő szegénység az emberiség történetével vette ugyan kezdetét; de a nyomornak bőlesője a 19-ik században ringott. S e századot nem hiába nevezzük joggal a „humanizmus” korszakának. A ki századunk közmívelődési történetét megírja, bizonyára nem utolsó helyen fogja megemlíteni azokat a tényezőket, melyek századunk szülőltjének — a nyomornak leküzdésére keletkeztek; nem a legutolsó helyen fogja felemlíteni a tustületeket, melyek azért váltak testté, hogy a nyomortól suttott emberek testét és lelkét megvédjék.

Nagyk az emberszeretetek alkotásai. Ha végig tekintünk az egyletek nagy során, melyek az emberszeretetek mind-megannyi oltárai, önkénytelenül terdet hajtunk és elérkezettnek veljük a kort, melyet várva vártak; a kort a melyben az ember emberi hivatásának tudatára ébred. Tudatára ébred annak, hogy a nyomort lehet és kell — ha nem is teljesen megszüntetni — legalább tetemesen enyhíteni. Beláttak az emberek, hogy a nyomornak tömeges nyilvánulásával szemben csoportosulniok kell a jótékonyak nemtőinek is, hogy egyrészt segíthessenek az ínségeseken, de másrészt azt az erkölcsi érzést is támasztsák bennük, hogy nincsenek elhagyatva, mert a társadalom jobb belátásu emberei egy testő tömörültek, hogy velük együtt győzedelmesen megküzdhessenek a nyomorral. Szébb és lelekelőbb nyilvánulásait a jótékonyoknak nem kell már látnunk, mint azt, mikor az egész társadalom iparkodik áldozatot hozni a nyomornak tengődő embereknak. Manapság csaknem minden teasteély, minden tánczvigalom és egyéb mulatság jótékony céllal van egybekötve s nem is hinnők, hogy ily módon ország-szerre óriási pénzüösszeg gyűlemlik össze a szegények javára.

Es vajjon a humanizmus dicső eszméjének megtestesülésében, a telearáti szeretet e magasatos munkájában nemes buzgalommal ki jár legelő? A nyomor elleni küzdelemben a biztatás, a látortítás, az el nem csüggedő szeretet kimeríthetetlen titkos hatalmát, gondviselés-szerű oltalmát kibék találjuk? Abban, a ki társadalmi életünk lelke, éltető napja, multó érdekeket nem ismerő örök szeretet forrása; a nőben. Igenis, a nőke a tördem abban, hogy a jótékonyaság magasatos ügye mai nívóján áll; ök cselekszik azt, mit Schiller fenséges ódájában ígygen kifejezt: „Földön is égi virágokat szőnek: A szeretet kapesat szovik ök.”

A nők könyörölete a közönyben elmerülő lelket álmaiból felrazza. Isteni hivatást teljesítve gyengéd kezekkel gyogyulást, enyhülést hoznak a boldogtalank szelbzt szívének, ruházva a szegényeket, táplálva az éhezöket.

Kifejezést nyertek a nők e magasatos erényei az által, hogy már századunk első felében alakultak az ország nagyobb városaiban a nyomor enyhítésére jótékony nőegyletek, melyek a 60-as évektől kezdve alkotmányos életünk hajnalának felvirradta után — mindinkább elterjedtek az országban.

Igy történt, hogy huszonöt évvel ezelött, az 1868-ik év első negyedében egy lelkes férfiú, szíve jobb sugalmát követve, a szenvedő emberiség nevében

megpendíté azt a magasztos eszmét, hogy városunk nemes-zivű hölgyei állandó egyesülétté tömörülvén, önzetlen odaadással és karöltve gyakorolják az emberszeretet egészben erényét, a jótékonyt: a szép eszme visszhangra talált s Balogh Károly ügyvéd — ez neve a lelkes férfiúnak — buzgó tevékenysége és az alapító tagok jóakarató pártfogása által 1868. évi május hó 10-én megalakult az „Első Mohácsi jótékony Nőegylet”, és a közönség részvéte következtében lsten kedvező kegyelméből gyarapodásnak is indult.

Órok emlékeztül följegyzem az első tagok neveit abban a sorrendben, a mint magukat egyleti tagokul bejegyezték, u. m. Anyfal Karolin Goócs Józsefné, Baksa Zsuzsanna, Szlamay Ignácné, Jamniezky Teréz, Kronome Mária, Ulllein Klára, Náray Gizella, Kugyeray Julia, Goócs Gyuláné, Hollndonner Anna, Kószics Riza, Pyrker Regina, Hollndonner Mária, Klombauer Amália, Rüll Teréz, Kreitl Regina, Deutsch Katalin, Philipp Paulina, Ráth Ferenécné, Kissfaludy Jánosné, Misz Erzsébet, Wächter Julia, Börsön Mária, Orosz Gizella, Trempacher Mátysáné, Pasics Mihályné, Szabó Teréz, Kerék Sándorné, Hatos Gusztávné, Tury Éva, Funtak Józsefné, Láng Jánosné, Auber Jánosné, Mayer Katalin, Fiedrich Erzsébet, Brand Jánosné, Czogler Paulina, idősb. Czogler Vilma, ifj. Czogler Vilma, Auber Etelka, Ponitz Borbála, Huber Karolyne, Mnikst Ferenécné, Weinacht Fanni, Philip Éva, Auber Mária, Laubheimer Mária, Radics Anna, Witt Teréz, Fögler Teréz, Kreesmayer Katalin, Butz Teréz, Neumeyer Teréz, Seibold Anna, Mihálovics Luiza, Reder Alojzia, Deceva Mária, Ivánka Katalin, Szinkovits Frigyeske, Szebenyi Mária, Herr Miklósné, Schettl Károlina, Alagics Anna, Balogh Karolyne, öz. Deutschné, Gerjovits Józsefné, Spiró Kornélia, Balog Etelka.

Az ekként néhány nap alatt 70 tagra felszaporodott hölgykorszorú 1868. május 10-én megtartotta alapító közgyűlését, megalakult, meghozta alapszabályait — melyeket jun. 23-án hagyott jóvá a belügyminis-ter — megválasztotta tiszti karát és választmányát. Az első tiszti kar és választmány a következőleg alakult: Elnök Goócs Józsefné szül. felsőöbri Nagy Antonia, alelnök: Auber Nep. Jánosné, pénztárnok: Szlamay Ignácné, jegyző: Balogh Károly, választmányi tagok: Huber Karolyne, Jamniezky Jánosné, Pyrker Gyuláné, Ulllein Józsefné, Brand Jánosné Pasics Mihályné, Kissfaludy Jánosné, Auber Vilmosné, Ivánka Karolyne, Kerék Sándorné, Printz Albertné, és Láng Jánosné.

Az egyleti tisztkar és választmány megalakulása után azonnal hév lelkesedéssel és teljes buzgalommal látott hozzá a kitűzött cél megvalósításához, a cél pedig kettős volt, u. m. 1) tisztán jótékonyági, t. i. a valódi szegények gyámolítása, 2) a közművelődés terjesztése; a közoktatás és nevelés korszzerű szervezésének előmozdítása, különösen a nőgyermek korszzerűbb oktatása és nevelése által.

E kettős cél megvalósítására volt irányozva az egylet működése megalakulásától a mai napig.

Az eszközöket, melyekkel e kettős célt elérni törekedett az egylet, az egy évi tagsági díjak, adományok és mulatságok rendezéséből eredő jövedelmek szolgáltattak. E jövedelmek egy részéből kezdettől fogva alapot létesítettek, mely ma már 6760 frtra szaporodott.

Kellő adatok hiányában, de meg azért is, hogy a jelen visszapillantásnak hosszúra nyújtása által a mélyen tisztelt hallgatóság türelmét kemény próbára ne tegyem, mellőzni fogom a száraz, többnyire csak számokból álló adatoknak éventenként való felsorolását és összehalmozását, hanem csak mozzanatokról fogok

megemlékezni, melyek részint az egylet 25 éves életében a fontosabbak közé tartoznak, részint pedig városunk társadalmi életére is jótékony kihatással voltak.

Az egyletet alakulásának már hatodik havában az a kellemes meglepetés érte, hogy vármegyénk akkori főispánja, Perczel Miklósnak neje szül. Latinovits Hermin felfokt. lelkületét visszatükröző szép levelet intézett a választmányhoz, melyben kérte, hogy az egylet őt is tagjai sorába felvegye, egyúttal 25 frtot küldvén az egyleti pénztárba. (Zárjel közt megjegyzem, hogy abban az időben Pécsért meg nem volt nőegylet.) Nőegyletünk választmánya természetesen örömmel és lelkesedéssel vette a nemeslelkű hölgyet tagjai sorába.

Megemlékezésre méltónak tartom azt is, hogy 18 0-ben az egylet gyámoltó tagja lett járásunk akkori főbírája — vármegyénknek mostani főispánja Kardos Kálmán ő méltosága is.

Említésre méltó az egylet történetének első éveinél az a körülmény is, hogy az igazságszolgáltatásnak a közigazgatástól 1872. évi január 1-én bekövetkezett elválasztásáig az akkori mohácsi szolgabírói hivatal több ízben juttatott 10–20 frt összeget a nőegylet pénztárába, amennyiben kihágási ügyekben való elmarasztalás esetében a bírságpenzeket a nőegylet javára ítélte meg.

Az 1871. év arról nevezetes, hogy a számadás kiadása többlettel zárult le, úgy hogy az egylet akkori pénztárosa — Náray Antalné — a sajátjából előlegezett 37 frt 50 krt a szegények gyámolítására. Az elnöki jelentés keserűen panaszodik az egylet iránti érdeklődés hanyatlásáról.

Az azonban 1872-ben a választmány fokozott buzgalommal látott nemes hivatásának teljesítéséhez és e fokozott tevékenység következtében az egylet anyagi viszonyai oly kedvezően fejlődtek, hogy már nagyobb eréllyel foghatott egy a közoktatás és nevelés korszzerű szervezésének keretébe tartozó eszme: a kisdédóvói intézmény létesítéséhez. És hogy minél hamarabb és bitosabban juthasson célhoz, egyik val. gyűlésében azt határozta, hogy a városi képviselőtestülethez, az akkori pécsi püspökhöz és báró Bécsán dszekersei nagybirtokoshoz folyamodik anyagi támogatásért, elhatározta továbbá, hogy óvodai szabályzatot alkot, mely szerint kisdédóvói alapító tag mindaz, aki egyszersmindenkoron 50 frtot fizet be a pénztárba; végül hogy külön e célra az egyleti tagoktól adományok gyűjtessenek. A kisdédóvoda azután öszszel fel is állították és felszerellették. Ezt hol nagyobb, hol kisebb költséggel az egylet fenn is tartotta a Mohácsi kisdédóvó egyesületnek 18. évben történt megalakulásáig. De ezután is folyton istápolta a kisdédóvói ügyet, amennyiben az óvóegyletet évi 120 frttal segítette.

A 70-es évek közepe tájától kezdve több éven át a nőegylet szép anyagi támogatásban részesült Főherceglakról is. Ugyanis a hetvenes években az uradalomnak Főherceglakon s a környéken levő pusztakon alkalmazott gazdatiszti és családjai azelőtt nagyon élénken vettek részt városunk társadalmi életében. Nem volt mulatság, vagy más ünnepélyes alkalom, Mohácson a mikor az uradalmi tiszték — kiváltképpen pedig a fiatalság részét nem vett volna. Később az uradalmi tiszték korében Főherceglakon is műkedvelői társaság keletkezvén, az ez által tartott előadások tiszta jövedelméből többször juttatták a társaság a mi egyletünknek 25–25 frtos összegeket. Azóta az érintkezés a mohácsi és a főherceglaki társadalmi körök közt — sajnosan konsta-

lalom — megszünt. Ennek okát kutatni nem tartozik ide . . .

Valamint minden nemes, magasztos eszmének vannak ellenségei az emberek közt, szintjig voltak, és vannak ellenségei a mi egyletünknek is. Ez az ellenséges érzelem — ha nem is nyilvánult közvetlenül az egylet ellen, de — s erről az 1876. évi elnöki jelentés panaszokdók már — kifejezésre jutott az által, hogy igazságtalanul gáncsolták a nőegylet működését, azt állítván, hogy a nőegylet nem tesz semmit, csak pénzt gyűjt és helyez el a takarekpénztárban, és helytelenítvén, hogy az egylet a kisdédóvódiára költ. Mily igazságtalan volt e szemrehányás, kitűnik az egylet az időbeli (1876. 1877. évi) számadásaiból, melyek szerint — tekintetbe véve, hogy a csekély évi 1 frt tagsági díj mellett, e címen éventenként csak 120–130 frt szokott befolyjni — mégis 110–130 frtot költöttek a szegények gyámolítására, körülbelül ugyanannyit az óvodára, és még az alapítókat is szaporították. Az alapítókre pedig azért van szükség, hogy abból idővel árva- vagy szegényházat, esetleg leányiskolát lehessen létesíteni.

Es bár az igazságtalan szemrehányások eleinte nagyfokú elkeseredést okoztak a faradhatatlanul működő hölgyeknél, még sem voltak képesek ezek buzgalmát lelassítani, hanem felede a kisszerű süröndásokat, athatva a nőnem egyik legszebb és legnemesebb hivatásának erzetétől és szem előtt tartva a kitűzött magas célt, önzetlennél folytatták egyfelől a szenvedők nyomorának enyhítésére, másfelől a kisdédóvóval görögöns utjának egyengetésére irányuló munkálkodásukat.

Jötték aztán idők, midőn nőegyletünk nemes tevékenységét nemcsak a helybeli szegények, és helybeli közművelődési ügy vette igénybe hanem jötték oly országos események, oly országos elemi csapások, melyek az egyletet eddigi szerény és szűk működési köréből kiragadták és nagyobb akció kifejtésére késztették. Így midőn a 1876. 1881. és 1883-iki évi mohácsi s az 1879. szegedi nagy árviz katasztrófák, az eperjesi nagykárolyi és torokói borzasztó tűzvészek számtalan családot földönfutóvá lettek, s insegue juttattak, majd pedig néhány északi vármegyénk lakóinak ajtajainál az éhínség kopogtatott, a nőegylet jőszivű hölgyei nem szűntek meg faradozni és minden követ megmozdítani, hogy minél több adományt juttassanak szűkölködő felebarátaiknak. Majd házról házra jártak, majd a teplomokban gyűjtöttek jőszivű emberektől adományokat, majd pedig nem csekély fáradsággal és önfeláldozással tombolaestélyeket, hangversenyeket, zeneestélyeket és műkedvelői színi előadásokat rendeztek, hogy az estélyek tiszta jövedelmét aldozzák a jótékonytársaikra.

Mint egyik fontos mozzanat fel említenő, hogy 1879-ben dr. Serli Sándor orvos úr egy létesítendő leányiskola céljaira 50 frtot tett a nőegylet pénztárába, mely összeg külön keltetvén, az időközi kamatokkal ma már 117 frtra szaporodott fel.

Az 1880. év fontosabb eseményei közé tartozik, hogy a pécsi püspök 5 nagyméltósága 50 frtot adományozott egyletünknek.

A 80-as években kelt elnöki jelentések ismét telvük panaszokkal részint az egylet tagjai buzgalmanak lankadása, részint a közönségnek az egylet irányában tanúsított közönye fölött, és csakugyan e viszonyok között, dacára annak, hogy a kisdédóvó egylet feloszlásával 1883 tól kezdve sem ez egyletet nem kellett segíyezni, sem egyéb közművelődési célra nem aldozott — meri anyagi viszonyai nem is engedték volna — a szegények segíyezésére is aránylag kevés adományt fordíthatott. Mégis ebből a korszakból is

két örvendetes mozzanat méltó arra, hogy arról külön megemlékezzünk. Az egyik, hogy 1896-ban éppen a nőegyleti mulatságok incidenséből alakult városunk intelligens fiatalosa köréből a kaszinói műkedvelő társaság, mely néhány éven át ügyszeretettel működve egyrészt pénzsegélyt juttatott a nőegyletnek a szegények gyámoltására másrészt felrészítéleg hatott városunk társadalmi életére.

A másik mozzanat az, hogy midőn 1888-ban Német Lipót úr kezdeményezésére városunkban egy polg. fiú és leányiskolának állami hozzájárulással leendő felállítására mozgalom indult meg s a mozgalom élén álló férfiak a nőegylet második főcéljára való hivatkozással egyetünk is belevonva a dícséretes mozgalom keretében azt is felhívták a polgári iskola alapjára való adakozásra: e felhívás élénk viszhangra talált az egylet tagjai között s így történt, hogy a március hó 4-én tartott közgyűlésen a jelenvotó tagok nagy lelkesedéssel szavaztak meg az egylet alapjából a polgári iskola alapjára 4000 frtot akként, hogy ez az összeg az iskolának a miniszterium által leendő engedélyezésével tétetik folyóvá és kamatai kizárólag a leányiskola fenntartására fordíthatnak. A nőegylet ez eljárása egyébként nem maradt jótékony hatás nélkül a nagy közönségre, melynek az egylet iránti eddigi közönye, sőt ellenszenvétől az időtől fogva szűnni kezdett, úgy hogy még más tényezők hatása alatt 1889. évtől kezdve az egylet működésében beállott a virágzás korszaka.

Az 1889. évi tisztújító közgyűlés Német Lipótné urnót emelte az egylet élére s ez év óta maig ő benne pontosult össze a tagok bizalma. Maga ez a száraz tény ékesen szól az ő áldozatkészsége — mert minalunk valóban áldozat több évig az egylet élén állani — és érdemei mellett. Igen is érdemei mellett szól, mert a nélkül, hogy az előző években működő elnökök érdemeiből valamit levonni akarnék vagy lehetne is — mert hát mindenki annyit tett, a mennit az akkori viszonyok között tenni lehetett, de a történeti hűség kedvéért hangsúlyoznom kell, hogy az elnöki állásnak a jelenlegi elnöknek 1889-ben történt elfoglalásával kezdődik egyetünk virágzásának korszaka. Az ő tapintata, szerénysége, előzetekénysége, ernyedetlen buzgalma, minden hivatkozástól ment hű kötelesség-telejtése az egylet érdekeiben csak kívánatosnak teszik hogy még sokáig szolgálhassa a szegények ügyét, kiknek ő egyik legnemesebb és legtevékenyebb támogatója.

Az egylet fellendülését már az 1889. évi működéséről szóló elnöki jelentés konstatálja. Már működésének az első évéről azt mondja az elnök, hogy megnyugvással, sőt az öröm érzetével számol: be a múlt 1889 évről, mert oly mozzanatokról tehet jelentést, melyek vajmi ritkák egyetünk eddigi életében. E mozzanatok egyike volta farsangban kezdeményezett s a jövőbe is átnyúló művészi estélyciklus rendezése. Az egylet t. i. a kaszinó egyesülettel együtt farsangban és a jövőben több műkedvelői színi előadást, szavalati és zeneestélyt rendezett, mely estélyeket a közönség tömegesen látogatta. Nemcsak azért volt örvendetes ez a mozzanat, mert ez az egyletnek nagy jövedelmet hozott, de főleg azért is, mert az említett estélyciklus városunknak már már tapasztalásból indult társadalmi életének újra való felpezsdülését eredményezte. Az egyik estélyen jelen volt vármegyei köztisztviselőben álló népszerű főispánja Kardos Kálmán ő mellsősége és közreműködött vármegyei zongoraművésze Preusz Adolf úr. Még egy örvendetes mozzanat említendő fel erről az évről, az t. i., hogy ebben történt meg a kezdeményezés az újvíz üdvözlőteknek az egylet javára való megváltására. Az

egylet fellendülését leginkább mutatják a számadatok. Mert míg a 80-as években átlag 150–160 frtot lehetett a szegények fősegélyezésére fordítani, addig 1889-ben 431 frt. jutott a szegényeknek.

Es ez a fellendülés az egyletnek még inkább fokozódott a rákövetkező években, a midőn az egylet választmánya a nagyon is szerény anyagi viszonyok dacára mindinkább előre haladt a jótékony-ság gyakorlására szolgáló források felfedezésében és kiaknázásában. 1890-ben ismét valami újjal lepte meg a választmány a közönséget, midőn a farsangon sikerült teaestélyt rendezett — mely teaestélyek azóta évenként bizonyos népszerűsége tetek szert — karácsonkor pedig szegény iskolás gyermekek felruházására karácsonyfát állított fel, a mi azóta évenként ismételtetven, a népnevelést kívánta az iskolabajárs akadályainak elhárítása által előmozdítani s ez által ismét a közművelődés terén alapszabályszerű céljait megvalósítani. Ebben az évben is 340 frtot kaptak a szegények, 49 iskolás gyermekek pedig 180 frt. értékű új ruhanevelőket s tanszereket, nem számítva az ünnepi kalácsot.

1891-ben 321 frt. jutott a szegényeknek, 52 szegénysorsú iskolás gyermek pedig 186 frt. 16 kr. értékű ruhanevelő és tanszereket.

1892-ből is kiemelendő egy nevezetes mozzanat. Ugyanis június 8-án ünnepelte nagy lelkesedéssel az egész magyar haza legkegyelmese királyunk és királynéunk megkoronázásának 25 éves jubileumát. Ebből az alkalomból az Országos Nőképző Egylet mozgalmat indított az iránt, hogy az ország összes nőegyletei egy közös díszes feliratban üdvözöljék ő Felsegeiket, a felirat aláírása mindegyik nőegylet részére készített, és díszes, művészi kivitelű albumba elhelyezett elegans lapon történt. A lapot a mi egyetünk nevében aláírták az elnök, alelnök, jegyző és választmányi tagok. Ebben az évben az egylet 352 frt. 50 kr. osztott ki a szegények közt, 50 frtot küldött az árvamegyei inségesekeknek, a karácsonjai ünnepély alkalmával pedig 60 iskolás gyermek között 185 frt. 36 kr. értékű ruhát s tanszereket, valamint ünnepi kalácsot osztott ki.

A közölt adatok kétségtelenül tanúsítják egyetünknek az utóbbi évek alatt történt örvendetes fellendülését. A szép siker, az örvendetes eredmény a nagy közönség pártfogásán kívül Az egylet élén álló hölgyek faradhatatlan buzgalmanak, ernyedetlen faradozásának köszönhető.

Az egylet 25 évi működését a következő számadatok tükrözik vissza.

1. A helybeli szegények kaptak összesen: 4120 frtot. 2. Tűz- árvízkarosultak és egyéb inségések 500 frtot. 3. Közművelődési célokra, u. m. kisdudvódkra, iskolás gyermekek felruházására, tanszerekkel való ellátására stb. fordított 2000 frtot, a mi összesen tesz: 6620 frtot, ezenkívül van alapja, a mely 6760 frtot. Gyűjtött tehát összesen: ide nem számítva a folyó kiadásokat 12400 frt.

Ime a nőegylet 25 éves életének rövid vázlata.

Láthatjuk, hogy városunknak a nőegylet kebelében helyet foglaló nemesszívű hölgyei az egylet 25 évi pályafutása alatt minden alkalmat felhasználáltak arra, hogy egyrészt a szegények gondjait, nyomorát apaszszák, má rész városunk közművelődési ügyét előmozdítsák. Látni való, hogy a nőegylet a humanizmus és a közművelődés érdekében városunkban nemcsak fontos hivatást teljesít, hanem működésének jótékony befolyása volt és van városunk társadalmi életére is. Mert tapasztalás szerint a jótékonyági verseny leginkább

mutatja az illető városok képét, mert minél inkább közreműködnek polgárai a humanizmus gyakorlásában, annál élénkebb és fesztelenebb a társaséleti viszony is, minél fogva egyetünk létezése városunk társadalmában nélkülözhetetlen tényező és méltó rá, hogy anyagi és erkölcsi erejűvel támogassák mindazok, kik erre képesek.

Az ég áldása lebegjen egyetünkön s annak fenntartóin, istapolóin Adja a magyarok Istene, hogy ez az egylet feladatának hű betöltése által mindenkor méltó legyen a humanizmus és a magyar kultúra magasztos eszméjéhez.

Ügy legyen

A felolvasás végeztével V a r g h a Alajos főszólasására az egylet tisztí karának és választmányának, a buzgó jegyzőnek: Margitai Péternek, ki e teendőit 12 év óta ritka odaadással teljesíti, jegyzőkönyvi köszönetet szavaztatott, Balogh Károly ügyvédhez pedig ki az egyletet alapította és jelenleg Zomborban tartózkodik, üdvözölő sürgönyt menesztetett. Meg kell még itt emlékeztünk az egylet derék pénztárosáról, Herr Miklósnéról, ki a pénztárosi teendőket immár 18 év óta teljesíti a legnagyobb elismerésre méltó buzgósággal.

A jegyzőkönyvi köszönetek megszávatatván, felolvasatott Balogh Károly üdvözölő levele mely a következő:

Ngos Német Lipótné szül. Rüll Riza urnónek, a mohácsi jótékony nőegylet elnökének,

Mohácscon,

Nagyságos asszonyság igen tisztelt egyleti elnök!

F. évi június 28-áról keltezett igen becses levelet, melyben engemet az egyleti választmány megbízásából is a mohácsi jótékony nőegylet fennállásának 25 éves jubileumi ünnepéjére — Margitai Péter régi barátom, pályatársam s egy szermind egyleti hivatalutódom emberszeretetre való finom és ügyes tollával — meghívni méltóztatott, szívem legmelegebb köszönetével vettem.

Váltakoznak lelkemben a jutalmazó öröm és sajnó búbanat érzelmei ezen nagyon megtisztelő meghívás felett Az öröme, midőn tudatni méltóztatik velem, hogy a mohácsi nőegylet gyarapodásnak indult, hogy Mohács nemes szívű hölgyei kebelében az ember iránti jótékony érzelmek állandóan tevékenyek, — a búbanatome, midőn időhöz, helyhez kötött nehéz és ártuházhatlan rendeltetésem és végzetem épen a jubilaris napon akadályoznak abban: hogy személyesen is részt vehessek az egylet jubilaris ünnepélyén, hol kedves emlékek élő és üde csokrában gyönyörködhettem volna azon jó anyák emlékein, kik velem együtt özetlen és tisztá emberszeretettel hívták sikeres tevékenységre az emelkedett és nemesebb nőiség legszebb hivatása szerény és isteni kegyeletet azok iránt, kik önhibájuk nélkül szenvednek és nélkülöznek, és gyönyörködhettem volna ilyen anyák legdrágább előlgyöngyein kik követve anyák nyomdokait, örökölt biborukat araszlják az elhagyatottakra, az ártatlanul szenvedőkre, a szerencsétlenekre, és nem a politika, hanem az etika hű szolgálatában töltik be lélekemelő hivatásukat.

Es midőn meg kell fosztatnom ezen örömtől, lelekben ott leszek önök között, együtt fogok önökkel jubilálni, ott lelkem az isteni tiszteleten, a diszgyűlésen, nyári ünnepélyükön, látni fogja a felvonuló babamenetet, (elmaradt! A szerk.) a virág-bazart s részt vesz estélyükön, kívánva: hogy isten áldásával erősítse a mohácsi jótékonyági egyletet emberszerető törekvéseiben.

Maradok nagyságodnak Zentán, június 29-én, 1893. Igaz tisztelője

Balogh Károly György ügyvéd

A közgyűlés befejeztetvén, d. u. 4 órakor a kaszinó szép kertjébe sietve sietve volt, mely alkalomra Farkas Sándor zenekara játszott. A sietésen a mohácsi népek virágokat árusítottak, este pedig a szabadban táncest volt, mely Mohács párját ritkító szép sikert aratott, mit legjobban mutat azon eseményszámba menő körülmény, hogy a négyest 60 pár táncolta. A díszes bálgy koszorúban ott voltak: Német Lipótné, Sey Lajosné (Pécs) öz. Sauska Jenőné (Baár.) Tyószitsné szül. Bátor Mirbach Valéria (Somberek.) Margitai Péterné, dr. Serly Sándorné, dr. Rüll Jánosné, dr. Tauszig Emilné, Deutsch Kornélné (Pécs.) dr. Tarnai Károlyné, Materényi Jánosné Wosinszky Alajosné (Baár.) Oertzen Ottóné (Bpest.) dr. Csányi Ivanné, dr. Huszár Sándorné, dr. Réder Károlyné, Simonkovits Mihályné, Szanthó Mihályné (Bpest.) Sepacz Elekné és Józsefné, Kovács Alajosné, Bubreg Anna, öz. Mandák Etelka (Luvreg.) Szedlak Antalné (Villány.) Auber Edéné, Mayer Vilmosné, Rosenfeld Simonné, Mundy Gyuláné, Kanizsai Ferencné, Blandi Jánosné, Pribill Adolfiné, dr. Králné (Bpest.) Rosenthal Nándorné, Frommer Miksáné, Miskolczy Sándorné, dr. Kovács Samuné, dr. Molnár Jakóné, özvegy Bodó Istváné (Pécs.) Bene Károlyné, Weisz Lajosné, Turkovits Jánosné, Tauszig Antalné, Prezmayer Alajosné, Frank Marnóné, Armuth Adolfiné, Sperl Jánosné, Kaeskovits Jánosné, Nagy Györgyné, Klombauer Istvánné és Antalné, Reberits Károlyné, Lang Gáspárné, Kohn Henrikné, Fischhof Ignacné, Schwartz Imréné (Bpest.) Fabritzky Józsefné, Kerekes Jánosné, leányok: Bodó Ilka (Pécs.) Bene Irén, Auber Elma és Mariska, Bubreg Aranka és Mariska, Herger Emma és Szilvia, Boskovits Gizella (Battaszék.) Mundy Izabella, Sperl Stefi, Funták Etel, Wosinszky Angéla, (Baár.) Weisz Hermin, Róza és Helen, Hoffmann Aranka, Kugyery Mariska és Terka, Kerese Mariska, Margitai Jolánka, Rosenthal Helén, Lederer Bella (Bát-Monostor.) Fleischman Jolán, Klobuscher Ella, Kiefer Ilona, Simonkovits Jolán, Salamon Margit, Fabritzky Etel, Szedlak Klára (Villány.) Krivitz Mariska, Neumayer Róza, Prezmayer Jenny, Guoth Janka, Lang Erzsébet, Reberits Mariska, Rosenfeld Irén, Kész Paula, Henk Irma (Villány.) Zuk Sarolta. A kedélyes tanemulatságnak jóval éjjel után lett vége. A jubileumi ünnepek bevételei meghaladják az 500 forintot, ami bizony igen szép eredmény.

Hirek.

— Dr. Dulánszky Nándor megyéspüspök dr. Walter Antal oldalánok kísérésében hétfőn hosszabb tartózkodásra Karlsbadba utazott.

— A megyei közgyűlésről. A f. hó 10-én tartandó évnegyedes rendes közgyűlés tárgysorozatának néhány igen érdekes pontja van, melyek a bizottság figyelmét méltán megerdendik. Az alispán évnegyedes jelentése után az állandó választmány jelentései közt bizonyára elénk vitát fog provokálni Debrecen város a irata a ferdendiház reformja tárgyában. Ez az egyetlen pontja a közgyűlésnek, mely a nagy politikába vag; a többi megyei érdekű, de közlekedésünk szempontjából elsőrendű fontosságú. A mernoki hivatal javaslata az egyik, a kiépítetlen törvényhatósági közutak kiépítése és e célból kölcsön felvétele tárgyában. A hivatal kettéle javaslatl állt elő, vagy egy millió forintnyi ötven év alatt 5 1/2% annuitással törlesztendő kölcsönt vegyenek fel, melyből három évi részletben (1895-6-7 években) épülne 72 kilométernyi új ut a hozzatarozó mütárgyakkal együtt, s ez esetben a törlesztés után az utaláp javára még kö-

zel felmíllió forint törzstőke maradna fenn. Vagy csak 6 0000 forint legyen a kölcsönösszeg, melyből ugyancsak 72 km. új út volna építendő, csakhogy a teljes törlesztés után semmi törzstőke sem maradna vissza a paléi révénél (Miholjac átellenében) a Drávan építendő állandó hid költségeihez hozzájárulásra szólították fel a megyét, mint érdekelt felet. A költség nagysága felől az állandó választmány jelentése alapján fog a közgyűlés határozni. — A tárgysorozat egy érdekes pontja a vármegye területén készitendő és használandó falazó téglá, burkolo téglá és fedélcserep méreteinek szabályrendeletileg való megállapítása. Eddig ahány téglavető volt, annyiféle méretű téglát, cserepet használtak az építkezéseknél, a mi minden tekintetben hátrányos volt. Most a törvényhatóságok akcióbá léptek ez ügyben, s lehetőleg egyértelmű szabályrendeletek alkotásával iparkodnak az egész országban megszűntetni az építkezések ez irányu mizeriáit. A közgyűlés tárgysorozatának többi pontja leginkább személyi, községi ügyekből, zarszámadások stb. előterjesztéséből áll.

— Új papnövédek. A pécsi papnövelő intézet f. hó 1-én tartotta meg az évi konkurzust papnövédek felvételére. Felvettek 14 növendék: köztük a II. évi theologiai tanfolyamra Szabó Gezát, az I. évre Tichy Sándort, a főgimnázium VIII. osztályára Peterfy Györgyöt, a VI. osztályára Mozes Andrást, az V. osztályára Buzsáky Imrét, Eckert Sándort, Gülek Istvánt, Gyevé Györgyöt, Horváth Imrét, Kaufmann Andrást, Keller Józsefet, Marton Sándort, Schefel Józsefet, Wajdiés Károlyt.

— Iskolatársak összejövele. Két érdekes iskolatársi találkozóznak volt színhelye a napokban városunk A kik 1873-ban, s a kik 1883-ban tettek le az érettségi vizsgálatot a pécsi főgimnáziumban, mostanra adtak légyottot egymásnak a régi, kedves falak közt, melyhez mindnyájukat anyai szép emlék csatolja. Mindkét csoport első sorban régi kedves tanárát, In c z é d y Dénes igazgatót kereste fel, majd mélyen hallgattak, s délben a viszontlátás öröme társasághoz gyűltek. A banketteken egy felkötőzött a masikat erte, s derűt hangulathoz bucsuztak el a volt iskolatársak, avval a fogadással, hogy tíz év múlva viszontlátják egymást.

— Kerékpárosaink Budapesten. Városunk legfiatalabb egylete, a »pécsi kerékpár-egyesület« elismerésre méltó buzgósággal működik korán kivívott jó hírneve fentartásán és megerősítésén. A »Pécsi Kerékpár Egyesület« f. hó 2-ára, vasárnapra tűzte ki a találkozót a fővárosi »Hunnia« kerékpár egylettel Duna-Földvár-ra, mely a Budapest s pécsi utvonál fele. A pécsiek szombaton este indultak el városunkból Mohácsra át Földvár-ra, hol másnap reggel találkoztak a pestiekkel, kik a mieinket lelkes ovációkban részesítették, s kölcsönösen tárgyalásokba bocsátottak a magyar kerékpáros szövetség felett is. Dél előtt a társaság D.-földvarról Budapestre kerekedett, hol ép úgy mint már Promontoron nagy csoport kerékpáros várta az utasokat. Este társas vacsorára gyűltek össze, mely után a pestiek vendégeiket kikisérték a vasúthoz, hol azok szívelyes búcsuzás után útra keltek, és hétfőn reggel érkeztek vissza városunkba.

— Kalmár Pirocska jutalomjátéka hétfőn volt s a szinkör ha nem is

volt zsufolt — hiszen a hirlapok nem is adhattak közhírré a jutalomjátékokat, de mégis szépen tele volt. A kedves művész 6 gyönyörű virágcsokrot és több igen értékes ajándékot kapott kilétekor. A tündető tetszés-nyilvánítás valóban megható volt és mutatta, hogy mily közszeretettel áll Kalmár Pirocska a pécsi közönség előtt. A második felvonás 6-szor hívták ki a művésznőt, a tapsvihar egyfolytában 10 percig tartott, mi a szinkörben még soha meg nem esett. Az előadott darab: »Szerencse gyermeke« csak annyiban érdemel említést, mert Kalmár Pirocskának van benne egy kedves szerepe (Hermance) Rajta kívül említést érdemel F o l l i n u s z (abbé) és L á s z l ó G y u l a (Anatole)

— Jókai Mór képes diszkiadásából a Magyar Nábó folytatásaként megjelent a 7-ik füzet, gyönyörű szövegképekkel. Ezen füzet ára 40 kr. — A Magyar Nábó 17—18 füzethen lesz teljes s hazai diszjunkciónak lényeges gazdagodását fogja képezni. Egy-egy füzet ára 40 kr

— Egy szerkesztő jubileuma. Tíz éve, hogy Margitai Péter ügyvéd a »Mohács és Vidéke« című hetilapot szerkeszti oly odaadással, lelkiismeretes gondossággal és önzetlen önfeláldozással, mely a mai anyagias világban szinte ritkítja párját. Lapunk illő helyén foglalkozunk ez esemény elvi jelentőségével, e helyen a napi krónikas köteleességet teljesítve azon tiszteltnyilvánításról kell számot adnunk, melyben Mohács társadalmi tényezői dr. Tarnai Károly ügyvéd és dr. Rüll János orvos vezetése alatt és általában a »Mohács és Vidéke« munkatársainak kezdeményezésére a jubiláns részesítettek Nyilvánult pedig e megtiszteltetés egy disz-lakomában, mely szombat este a mohácsi kaszinóban tartatott és melyen a mohácsi intelligencia nagy számban volt képviselve. Ott voltak pedig Német Lipót ügyvéd, kinek, mint általában minden mohácsi alkotásban, úgy a »Mohács és Vidéke« alaptársában és fennállásában nagy érdeme van.) Trixler Károly főszolgabíró, Materényi János járásbíró, Varga Alajos, dr. Tauszig Emil, dr. Tarnai Károly, dr. Réder Károly, dr. Rüll Bela, dr. Raics ügyvéd, dr. Serly Sándor, dr. Rüll János orvosok, dr. Molnár Jakó betétszerkesztő bíró, Simonkovits városi jegyző Kalma Istvan, Seregy László tanítók, Margitai Valér és még mintegy 20-an, kik a jubilánsnak többé-kevésbé a szerkesztésben munkatársai. A megyei sajtót Rédey Károly, a »Siklós és Vidéke« szerkesztője és lapunk szerkesztője képviselte. A bankett ideje elérkezvén, a jubilánsért három tagu deputáció küldetett, ki is megérkezvén, lelkes eljenzéssel üdvözöltetett, melynek lecsillapulta után Német Lipót meleg szavakkal fejezte ki az egybegyűltek és Mohács város közönsége nevében azon tiszteletet és elismerést, melylyel Margitai Péter hirlapíró buzgó tevékenysége iránt viseltetnek, atadva neki a munka-társak és tisztelőinek ajándékát, 3 rendkívül díszes és értékes majolika virág-vázát, hangsúlyozva, hogy azoknak becsét nem az érték szabja meg, hanem az alkalom és érzület, melylyel adatnak. Az elismerő szavakra a jubiláns meghatottan válaszolt, hangsúlyozva azon elveket, melyek őt hirlapírói munkásságában vezérik és amelyek: pártatlanság és igazságszeretet, a személyeskedés és reklambajhászat kerülése. Majd megköszönve egybegyűlt munkatársai közreműködését, kérte a jövőben is támogatásukat. A munkatársak nevében dr. Tarnai Károly, dr. Molnár Jakó, Seregy László, dr. Réder Károly, Varga Alajo,

köszöntötték fel az ünnepeltet. A kollegák nevében lapunk szerkesztője üritett poharat, örömet fejezte ki azon sikerek fölött, melyeket Margitai Péter önzetlen munkásságával Mohácson elért és elismeréssel emlékezve meg a mohácsi társadalomról, mely a hírlapiró működését ily fényesen és lélekemelően méltatni tudja. Trixler Károly főszolgabíró a sajtó férfait, mint a közügyek munkásait, jubiláns pedig munkatársait köszönté föl. A banket a legjobb hangulatban éjféli után ért véget. A jubileum alkalmára a „Mohács és Vidéke-Erdem” címmel mellékletet adott ki, melybe a lap összes volt és jelenlegi munkatársai irtak dolgozatokat, köztük Buday László, Wargha Janka, Balogh Lajos, Földváry Nándor, Nagy Ignác, Filep Endre, Kozáry Gyula, dr Waldfogl Károly, Székely József, Haksch Lajos. A beküldött dolgozatok sokasága miatt az „Erdemnek” egy második kiadása lesz.

— **Halálozások.** G u n g l Janos, a székesegyházi uradalom főerdésze hosszúságú szenvedés után június 29-én Mátfán meghalt. — H a r t m a n n Józsefné, szül. Löffler Anna f. hó 2-án életének 55-ik évében elhunyt. Halálát széleskörű rokonság gyászolja. Aldas emlékének.

— **Tűz a vidéken.** Német-Bóly mellett Békás pusztán a múlt héten egy istállóban tűz támadt mely a földelbe belekapva az egész tetőzetet elhamvasztotta. Szerencsére az istálló magánosan állt, s így nagyobb veszedelem nem keletkezett. A kár így is 2700 frtra rug. Az épület biztosítva volt.

— **Náday Pécssett.** Pénteken a „Pont-Biquet család”, a Bisson fele bohózatok legkarakterisztikusabbja került színre. N á d a y Ferenczel La Reynette szerepében A nagy művész kezdetben mintha kedvetlenül játszott volna (az igaz, hogy az üres ház épen nem inspirálhatta), de később neki melegezett, s a szokott bravúrral igyekezett mulattatónak tenni a darabjójú képtelenségeit. A szerep utját vágta minden nagyobb stíú alakításnak;

de a művész természetes bombomija, élénk színező ereje elfeledtette az alakgyarlóságait. — Náday mellett is kivált Balla (Jaque), Dezséri (Bouzu), Polgár (Dagobert), Kalmár Piroška (Gabrielle) kis szerepében is igen ügyes volt. Sárdy (Pont-Biquet) és Kómi-vesné (Pont-Biquetné) túloztak. A kis számú közönség sokat nevetett, keveset tapsolt. — Szombaton a „Dolovai nábob”-ban búcsúzott el tőlünk Náday, szépen telt haz előtt. Az előadás igen jó volt és különösen a kertii jelenetben nagy hatást ért el Náday, kit szünni nem akaró tapsviharral jutalmaztak. A nagy művész vasárnap hagyta el városunkat.

— **Aki önmagára emel fegyvert.** Pénteken a késő délutáni órákban, lapunk zárta után történt s este már mindenki tudta, az egész város sajnálkozva, részvétel beszélt róla, hogy Somogyi társulatának szép, fiatal társalgási színésznője, K a l o c s a Róza forgó-pisztolyal meglötte magát. A fuma életveszélyes megsebesülésről, itt-ott már halálról is beszélt: talán azért, hogy annál örvendetesebb legyen a gyógyulásnak, javulásnak híre. A sebesült színésznő a városi kórházban fekszik, s állapotja eleinte csakugyan komoly aggodalomra adott okot; a golyó a szív mellett hatolt be, s a tüdőt megsértette. Szombaton a sebláz is beállt, s már válságtól tartottak; de a sebláz is elmúlt, a beteg ereje növekedésben, az utolsó éjeleket nyugodtan töltötte, s most már bizhatunk felgyógyulásában. Ily viszonyok között kíméletlenség volna föleleveníteni azokat a verziókat, melyek tettének okáról az első pillanatban szelnek eresztettek. Örüljünk inkább, hogy egy fiatal élet megmenekült a biztos haláltól, a mit a fellobbanó harag egy meggondolatlan pillanatában mag készített magának. A mily igaz részvét veszi körül most betegagyát, oly őszinte öröm fogadja majd teljes felgyógyulását is.

— **Uj lap.** Zomborban e hó elején indult meg a harmadik magyar nyelvű lap.

a „Zombori Hírlap.” Mutatványszámára elég érdekes és változatos tartalmú. Az új lap hetenként kétszer, vasárnap és szerdán jelenik meg dr. P a t a j Sándor szerkesztésében.

Felolós szerkesztő és kiadó tulajdonos:
FEILER MIHÁLY.

Nyom. Feiler Mihálynál (lyceumi nyomda) Pécssett.

1799. sz./tjk. 189.3.

1799

Arverési hirdetmény.

A dárdai kir. bíróság mint tkkvi hatóság közhírré teszi, hogy dr Kiss Eril ügyvéd dárdai lakos végrehajtónak

Haal Miklós

villányi lakos végrehajtást szenvedő elleni 11 frt 50 kr. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében az arverést a dárdai kir. bíróság területén levő Villány községben fekvő, a villányi 60. tjkben felvett I. 352. hssz. 37. sz. ház 946 és 1354. hssz. fekvőségekből álló kisházas birtoknak az 1881. 60. t. e. 136. §. d. pontja alapján egészben, s így a társulajdonos Reinhold Margit illetőségére is 466 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, s hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1893. évi július hó 24. napján d. e. 10 órákor Villány községben a jegyzői irodában megtartandó nyilvános arveresen a megállapított kikiáltási áron alól is eladati fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan pezsáranak 10 százalékát, vagyis 46 frt 60 krt készpénzben, v. az 1881. 60. t. e. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt övadekképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. 60. t. e. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Dárda, a kir. bíróság mint tkvi hatóság 1893. évi március hó 20. napján.

Jobst Béla kir. aljbíró.

MARSHALL-FAIR GŐZMOZGONY

COMPOUND FERVŐ GŐZMOZGONY.

COMPOUND GŐZGÉP

FERVŐ GŐZGÉP

UTI MOZGONY.

HARRISON AND GREGOR & CO
ARATÓ ÉS FÜKASZÁLÓ GÉPEL

MARSHALL FAIR GŐZCEPLŐKÉSZLET

SZÁLLITHATÓ MALMOK
teljes malom-bereendezés
minden rendszer szerint

GRAEPEL HUGÓ

GÉP-ES ROSTALEMEZ-GYÁR, MALOMÉPÍTÉSZET

MARSHALL, SONS & CO Limited

VEZÉRÜGYNÖKE.

BUDAPEST, V. KÜLSŐ VÁCZI-ÚT 46.

Árjegyzékek kívánatra bérmentve.

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek

Kitűnő gépek
Jutányos árak.
Kedvező feltételek

SCHÖN WALD IMRE

ékszerész, órás és látszerész

Főüzlet:

Király-(fő)utca, a „Hattyu”-épületben.

PÉCSETT

Műhely:

Király-(fő)utca, Mestrics-féle házban.

Tábori és színházi látesővek, szemüvegek, göröcsök, hőmérők stb. gyári áron.

Pontos járasu csinos ébresztő órák, darabja csak 2 frt 50 kr.

Csinos ezüst horgony-Remontoir órák 2-ös fedéllel dbja 12 frt.

Inga-óra csinos szekrényben 8 nap járó és ütő szerkezettel ára 12 forint.

Anker-Remontoir Tula - óra, 2-ös köpenynyel kitünő szerkezettel 14 forint.

Öt évi jótállással.

Nagy raktár a legszebb ékszerek ezüst és (alpaca) China-ezüst árukban.

Javítások olcsón és legjobban készíttetnek.

Minden tárgy a magyar királyi pénzverde hivatal által felülvizsgálva és fémjelezve van.

Kiváló tisztelettel

SCHÖN WALD IMRE.